

Krátka správa o vyhľadávani a potierani nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania za roky 2012 - 2015

V roku 2015 kontrolné orgány celkovo vykonali 23 698 kontrol zameraných na preverenie dodržiavania zákazu nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania, v rámci ktorých bolo skontrolovaných 20 687 zamestnávateľov a 55 616 fyzických osôb vykonávajúcich prácu na pracoviskách kontrolovaných zamestnávateľov. Vykonanými kontrolami bolo odhalených 1 448 zamestnávateľov, ktorí porušili zákaz nelegálneho zamestnávania tým, že nelegálne zamestnávali 2 686 fyzických osôb. Spoločné výsledky činnosti kontrolných orgánov sú uvedené v tabuľke č. 1.

Počet vykonaných kontrol vykazuje rastúci trend v porovnaní s predchádzajúcimi tromi kalendárnymi rokmi. Vykonané kontroly v roku 2015 (23 698) sú v porovnaní s rokom 2014 (23 596) navýšené o 0,43 %, v porovnaní s rokom 2013 (20 692) sú navýšené o 14,53 % a v porovnaní s rokom 2012 (12 093) sú výkony kontrol navýšené o 95,97 %. Porovnanie počtov výkonov svedčí o zintenzívnení výkonov kontroly dodržiavania zákazu nelegálneho zamestnávania.

Výsledky vykonaných kontrol, t. j. počet odhalených prípadov nelegálneho zamestnávania, je v porovnaní s výsledkami dosiahnutými v predchádzajúcich troch kalendárnych rokoch najvyšší. V roku 2015 bolo odhalených 2 686 nelegálne zamestnaných fyzických osôb, čo je v porovnaní s výsledkami dosiahnutými v roku 2014 (2 335) nárast o 15,03 %, v porovnaní s výsledkami dosiahnutými v roku 2013 (1 323) ide o nárast o 103,02 % a v porovnaní s rokom 2012 (692) je dosiahnutý nárast odhalených nelegálne zamestnaných fyzických osôb o 288,15 %.

Významným podielom prispeli k vyššie uvedeným výsledkom ÚKNZ – KOBRA, ktoré svojou činnosťou odhalili 1 749 nelegálne zamestnaných fyzických osôb, čo v percentuálnom vyjadrení predstavuje 53,57 %-ný podiel na celkových výsledkoch (2 686). Činnosť ÚKNZ – KOBRA je špecifická organizáciou ich pracovného času. Výkon inšpekcie práce realizujú aj v popoludňajších a nočných hodinách, počas víkendov a sviatkov. Metodicky je výkon inšpekcie práce usmerňovaný Národným inšpektorátom práce.

Najviac zistených porušení zákona č. 82/2005 Z. z. bolo odhalených v odvetví stavebníctva (744), v odvetví veľkoobchodu a maloobchodu (527) a v odvetví ubytovacích a stravovacích služieb (383).

1) Celkový prehľad výkonov kontroly nelegálneho zamestnávania za NIP a ÚPSVaR

	2012	2013	2014	2015
Výkony	12 093	20 692	23 596	23 698
Kontrolované subjekty	10 947	18 558	20 704	20 687
Kontrolované FO	41 538	58 029	56 883	55 616
Subjekty, ktoré porušili zákaz NZ	359	685	1 226	1 448
Nelegálne zamestnávané FO	692	1 323	2 335	2 686

2) Celkový prehľad výkonov kontroly nelegálneho zamestnávania za NIP

	2012	2013	2014	2015
Výkony	8 801	15 974	20 638	21 309
Kontrolované subjekty	7 655	13 840	17 746	18 298
Kontrolované FO	29 651	47 002	50 488	49 014
Subjekty, ktoré porušili zákaz NZ	276	541	1 097	1 347
Nelegálne zamestnávané FO	563	1 056	2 138	2 501

3) Celkový prehľad výkonov kontroly nelegálneho zamestnávania za ÚKNZ - KOBRA

	2012 ^x	2013 ^x	2014	2015
Výkony			11 669	12 338
Kontrolované subjekty			10 972	11 236
Kontrolované FO			24 987	23 735
Subjekty, ktoré porušili zákaz NZ			734	970
Nelegálne zamestnávané FO			1 363	1 749

* ÚKNZ - KOBRA v týchto kalendárnych rokoch nepôsobila (činnosť začala 01. 10. 2013).

4) Celkový prehľad o počtoch nelegálne zamestnávaných FO v členení podľa krajov za NIP a ÚPSVaR

Kraj	2012	2013	2014	2015
Bratislava	98	179	327	437
Trnava	100	181	249	284
Trenčín	16	67	221	217
Nitra	47	170	330	461
Žilina	96	133	262	243
Banská Bystrica	124	149	354	246
Prešov	132	304	210	182
Košice	79	140	382	616
SPOLU	692	1 323	2 335	2 686

5) Celkový prehľad o počtoch nelegálne zamestnávaných FO v členení podľa krajov za NIP

Kraj	2012	2013	2014	2015
Bratislava	86	131	267	338
Trnava	63	121	228	272
Trenčín	13	59	214	215
Nitra	36	137	305	450
Žilina	84	120	251	233
Banská Bystrica	114	103	330	238
Prešov	114	267	169	154
Košice	53	118	374	601
SPOLU	563	1 056	2 138	2 501

Najvyšší počet nelegálne zamestnávaných fyzických osôb bol zistený v Košickom kraji a najnižší v Prešovskom kraji (najvyšší počet nelegálne zamestnávaných fyzických osôb bol odhalený Inšpektorátom práce Košice a najnižší počet bol odhalený Inšpektorátom práce Prešov).

Z hľadiska členenia zamestnávateľov podľa veľkosti zákaz nelegálneho zamestnávania najviac porušujú zamestnávatelia s počtom zamestnancov od 1 do 9, tzv. mikropodniky. Počet

odhalených prípadov nelegálneho zamestnávania je najvyšší u zamestnávateľov s právnou formou podnikania spoločnosť s ručením obmedzeným.

6) **Prehľad o počtoch a sumách právoplatne uložených pokút v členení podľa veľkosti zamestnávateľa za NIP a ÚPSVaR**

Veľkosť zamestnávateľa určená počtom zamestnancov	2012 ^x		2013		2014		2015	
	Počet	Suma	Počet	Suma	Počet	Suma	Počet	Suma
0			35	70 000	125	381 600	132	494 200
1 – 9			323	723 798	620	1 667 400	618	2 113 600
10 – 49			66	181 800	156	494 700	176	623 800
50 – 249			13	22 832	29	200 700	48	132 000
250 a viac			4	9 300	4	8 000	19	75 000
SPOLU	312	675 050	441	1 007 730	934	2 752 400	993	3 438 600

7) **Prehľad o počtoch a sumách právoplatne uložených pokút v členení podľa veľkosti zamestnávateľa za NIP**

Veľkosť zamestnávateľa určená počtom zamestnancov	2012		2013		2014		2015	
	Počet	Suma	Počet	Suma	Počet	Suma	Počet	Suma
0	22	47 500	29	58 000	116	357 600	128	474 200
1 – 9	160	348 100	234	527 249	520	1 407 500	559	1 936 600
10 – 49	48	105 800	51	144 300	145	461 700	165	589 800
50 – 249	6	16 000	12	17 832	24	183 000	48	132 000
250 a viac	5	10 000	4	9 300	3	6 000	19	75 000
SPOLU	241	527 400	330	756 681	808	2 415 800	919	3 207 600

Zdroj: NIP

8) **Prehľad o počtoch a sumách právoplatne uložených pokút v členení podľa veľkosti zamestnávateľa za ÚKNZ – KOBRA**

Veľkosť zamestnávateľa určená počtom zamestnancov	2012 ^x		2013 ^x		2014		2015	
	Počet	Suma	Počet	Suma	Počet	Suma	Počet	Suma
0					60	182 800	105	396 200
1 – 9					201	572 500	413	1 455 900
10 – 49					46	152 500	110	419 300
50 – 249					7	28 000	21	67 000
250 a viac					2	4 000	8	40 000
SPOLU					316	939 800	657	2 378 400

Z prehľadu tabuliek právoplatne uložených pokút v členení podľa veľkosti zamestnávateľa je zrejmé, že počet ako aj suma ukladaných pokút vykazuje v priebehu rokov 2012 – 2015 kontinuálny rast. Zatiaľ čo v roku 2012 bolo orgánmi NIP a ÚPSVaR uložených 312 pokút v sume 675 050,- eur, v roku 2015 to bolo už 993 pokút v celkovej sume 3 438 600,- eur, čo predstavuje 409,38 %-ný nárast v sume ukladaných pokút a 218,27 %-ný nárast v počte uložených pokút.